

Høring- forslag til endring av Lov om universiteter og høyskoleloven og Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler

Høgskolen i Gjøvik (HiG) har mottatt høring på forslag om endring i nevnte lov og forskrift, og har følgende merknader til forslaget:

1. Sammensetningen i NOKUTs styre

HiG støtter forslaget om å utvide NOKUTs styre med én studentrepresentant, for å sikre at både studenter fra fagskole- og universitets- og høyskolesektoren er representert.

2. Nasjonale deksamener

HiG viser til tidligere høringssvar fra sektoren og andre berørte instanser om nasjonale deksamener og dertil endringer i forskrifter om rammeplaner, med frist 04.05.15. Høringssvarene her divergerer i synet på forslaget til endringer, og det reises mange gode problemstillinger om nytteverdien av slike eksamener. Flere høringsinstanser nevner at pilotprosjektet som berører tre rammeplanstyrte bachelorprogrammer i 2015 må *evalueres grundig før* ordningen eventuelt vurderes utvidet til å omfatte flere studier. Det synes derfor noe forhastet å foreslå en lovhjemmel nå som vil gi departementet myndighet til å pålegge utdanningsinstitusjonene å avholde nasjonale deksamener i *alle* typer utdanninger, slik det heter i høringsbrevet.

Som begrunnelse for forslaget, trekkes positive erfaringer fra nasjonale prøver i grunnopplæringen frem. For det første, så har vel erfaringene med og nytteverdien av nasjonale prøver i grunnopplæringen i høyeste grad vært omdiskutert. Grunnopplæringen har imidlertid én felles læreplan med felles kompetansemål i alle fag på hvert trinn i grunnopplæringen. I UH-sektoren er det derimot institusjonene selv (akkreditert som enten universitet, vitenskapelig høyskole eller høyskole) som bestemmer hvilke fag og emner institusjonen skal tilby, og det faglige innholdet i studiene (UH-loven § 3-3). Dette vil blant annet variere ut fra den enkelte institusjons profil og strategiske føringer. Riktignok er flere profesjonsutdanninger underlagt nasjonale rammeplaner fastsatt av departementet, men disse er i mange tilfeller ikke detaljert ned til emnenivå med vurderingsform, pensumlitteratur m.v.

Slik HiG leser høringsforslaget, ønsker departementet nå å innføre nasjonale deksamener i *alle* typer utdanninger, også de som ikke er rammeplanstyrte. HiG ser flere store både faglige og praktiske utfordringer med dette, og antar det vil være vanskelig å finne sammenlignbare emner på tvers av institusjoner som er så like (i størrelse, form og med felles læringsutbytte, bruk av hjelpemidler til eksamen m.m.) og som kommer på samme tid i studiet. HiG stiller derfor spørsmål til hvorvidt slike nasjonal eksamener vil kunne brukes som sammenligning mellom institusjoner. Videre stiller vi spørsmålstegn til hvordan disse eksamenene skal kunne føre til en økt læringsutbytte og studiekvalitet for studentene, og om nytteverdien av dem kan forsvare den økte arbeidsmengden dette vil påføre institusjonene, både faglig, administrativt og økonomisk.

3. Adgang til å utstede overtredelsesgebyr

HiG har ingen merknader til forslaget.

4. Krav om lovlig opphold som vilkår for studierett

HiG ser flere utfordringer ved forslaget, og kan ikke uten videre støtte det. HiG har flere internasjonale masterprogram og en Joint degree på masternivå, der vi blant annet tilbyr fjernundervisning til studenter ved institusjoner utenfor Norge. Disse studentene er tatt opp som studenter ved vår institusjon, de er aktive studenter på våre studieprogram, de følger undervisning, får veiledning og avlegger eksamen. I noen tilfeller kommer de til Norge for kortere opphold (som ikke krever oppholdstillatelse), men de er like fullt avhengige av å ha studierett her under hele studiet.

En annen problemstilling berører studenter tatt opp til PhD-program i Norge, som kan gjennomføre dette på forskjellige måter, der de bare delvis eller periodevis oppholder seg i Norge, men likevel er avhengige av å ha studierett i hht UH-loven.

Når det gjelder internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS, som søker om opptak fra sitt hjemland og skal komme til Norge som studenter, er vi allerede involverte i hvorvidt de kan få oppholdstillatelse eller ikke, før de ankommer Norge. Dette fordi de er avhengige av en bekreftelse fra oss om at de har 100 000 NOK til livsopphold, før de kan tas opp som studenter. Vi er også involverte i hvorvidt de skal få forlenget opphold/visum i Norge, etter at deres første studieår er omme, fordi vi dokumenterer studieprogresjonen deres for UDI.

I gruppen internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS, er det også mange som søker om opptak som allerede bor i Norge, enten med norsk eller utenlandsk personnummer. For denne gruppen har vi ikke forholdt oss til deres evt. oppholdstillatelser ved opptak. Imidlertid ser vi at det kunne være nyttig med et tettere samarbeid med UDI om disse studentene, da det forekommer at studentene i ettertid må søke om oppholdstillatelse, og dermed trenger både opptaksbrev og studieprogresjonsrapporter. Noen har også opphold i Norge av andre grunner (Au-pair etc).

Høgskolen i Gjøvik anser det ikke som UH-sektorens oppgave å kontrollere at våre studenter har lovlig opphold i Norge, da dette ansvaret ligger til utlendingsmyndighetene. Imidlertid ser vi nytten av et tettere samarbeid med UDI om enkelte søker-/studentgrupper.

5. Beregning av tjenestetid for stipendiater

Når det gjelder tjenestetidsberegning for stipendiater, vil HiG trekke fram en problemstilling knyttet til stipendiater som allerede er i en fast stilling ved institusjonen når de blir stipendiater. I disse tilfellene blir det urimelig hvis ikke full tjenestetid i stipendiatperioden regnes inn når de fullfører sin PhD. I motsatt fall, vil disse få lavere samlet ansiennitet enn kolleger som ikke har tatt en PhD i mellomtiden.

6. Endring av egenbetalingsforskriften- innføring av krav om PC for studenter

HiG finner en avklaring av dette betimelig, og er i utgangspunktet enig med Universitets- og høgskolerådet og departementet i at PC kan betraktes som et læremiddel i dagens digitaliserte

studiehverdag. HiG ser imidlertid at innføringen av krav om egen bærbar datamaskin for studenter reiser en del nye problemstillinger. Dette gjelder også forslaget om at utdanningsinstitusjonene skal dekke programvare knyttet til digitale læringsverktøy.

P.t. leier HiG en del programvarelisenser til bruk på høgskolens datamaskiner, men vi ser ikke at vi uten videre kan leie disse, for så å installere dem på studentenes datamaskiner. Videre krever enkelte av våre studieprogrammer spesifikasjoner som kan medføre behov for tydelig standardisering av hvilke maskiner studentene må anskaffe. Under dette kommer også at en del programvare ikke er plattformuavhengig, og krever maskiner fra spesielle produsenter.

Sist, men ikke minst kommer utfordringer knyttet til drift/sikkerhet/krav til oppdateringer etc. når maskinene skal kunne brukes til eksamen m.m.